

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Rapport

Underlag till statens finansiella sparande

2022 Kvartal 4

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2023-02-17

Dnr: 2023-01046

ESV-nr: 2023:4

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Annika Näsvalld Åhman

Förord

ESV producerar nationalräkenskapsinformation för staten, underlag till statens finansiella sparande (UFS). Utgångspunkten för beräkningarna är de regler, definitioner och klassificeringar som gäller för de 27 medlemsländerna i EU.

Resultatet av beräkningarna ligger till grund för nationalräkenskapsberäkningarna vid Statistiska centralbyrån, SCB, och används till ekonomisk analys. Resultatet används också vid beräkningen av EU-avgifter och uppföljningen av EU-ländernas ekonomiska situation. Det finansiella sparandet används även för uppföljning av konvergenskriterierna¹.

Beräkningarna görs kvartalsvis och resultatet publiceras knappt två månader efter utgången kvartal.

Rapporten Underlag till statens finansiella sparande 2022 kvartal 4 har utarbetats av experten Mikael Marelius samt utredarna Leyth Ameri, Leticia Velasquez Diaz, Hans Åhlander och Annika Näsvall Åhman.

Stockholm

2023-02-17

Lena Malmqvist

Enhetschef Statsredovisningen

¹ Konvergenskriterierna innefattar krav om prisstabilitet, sunda och hållbara offentliga finanser och stabil växelkurs

Innehåll

1	Kontaktinformation	5
2	Sammanfattning	6
2.1	Försämrat sparande med 14 miljarder kronor	6
2.2	Inkomsterna ökade med 26 miljarder kronor	7
2.3	Utgifterna ökade med 41 miljarder kronor	7
2.4	Coronapandemins påverkan på statens finansiella sparande	8
2.5	Revideringar	9
3	Analys av inkomster	13
3.1	Inkomsterna ökade med 26 miljarder kronor	13
3.1.1	Nu skatt bidrog till ökade skatter på produktion	13
4	Analys av utgifter	20
4.1	Utgifterna ökade med 10 procent	20
4.2	Fortsatt nedgång av sociala naturaförmåner	20
4.3	Kontinuerlig ökning av omkostnader för konsumtion	20
4.3.1	Inköp av varor och tjänster ökade	20
4.3.2	Hyrorna ökade kraftigt	21
4.3.3	Aktivering av material ökade	22
4.4	Löner och sociala avgifter ökade 2 miljarder kronor	22
4.4.1	Lönerna ökade 5 procent	22
4.4.2	Sociala avgifter ökade 4 procent	23
4.5	Myndigheternas försäljning ökade med 4 miljard kronor	23
4.6	Investeringarna ökade något	24
4.6.1	Militära investeringar ökade	24
4.6.2	Räntekostnaderna fortsatte att öka	24
4.6.3	Övriga räntekostnader	25
5	Löpande transfereringar	26
5.1	Löpande transfereringar till utlandet	26
5.1.1	EU-institutioner	26
5.1.2	Övriga utlandssektorn	27
5.2	Löpande transfereringar inom Sverige	28
5.2.1	Företagssektorn	28
5.2.2	Kommunala sektorn	29
5.2.3	Hushållssektorn	32
5.2.4	Ålderspensionssystemet	35
5.2.5	Subventioner	36
5.3	Kapitaltransfereringar inom Sverige	36

1 Kontaktinformation

Ansvarig	Telefon
Mikael Marelius Fortifikationsverket Försvarets materielverk Försvarmakten Trafikverket Socialstyrelsen Skatteverket Skogsstyrelsen Statens fastighetsverk Statens tjänstepensionsverk Tullverket	08-690 44 28
Leyth Ameri Centrala studiestödsnämnden Migrationsverket Riksgäldskontoret	08-690 44 07
Leticia Velasquez Diaz Arbetsförmedlingen Försäkringskassan Pensionsmyndigheten Sida	08-690 45 63
Hans Åhländer Exportkreditnämnden Länsstyrelserna Kärnavfallsfonden Regeringskansliet	08-690 45 07
Annika Näsvall Åhman Domstolsverket ESF-rådet Kammarkollegiet Kriminalvården Polismyndigheten Statens skolverk Universitet och Högskolor	08-690 45 14

2 Sammanfattning

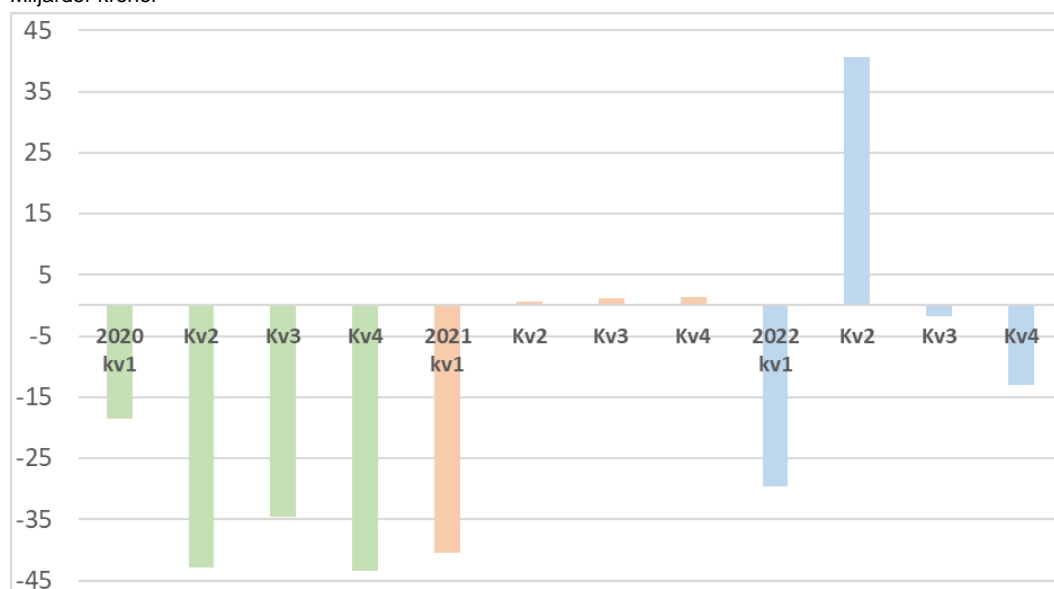
2.1 Försämrat sparande med 14 miljarder kronor

Resultatet av beräkningen för fjärde kvartalet 2022 visade ett negativt finansiellt sparande för staten på 13 miljarder kronor. Jämfört med samma period föregående år var det en försämring med 14 miljarder kronor.

För helåret 2022 uppgick det finansiella sparandet till -4 miljarder kronor. Jämfört med föregående år var det en förbättring med 33 miljarder kronor.

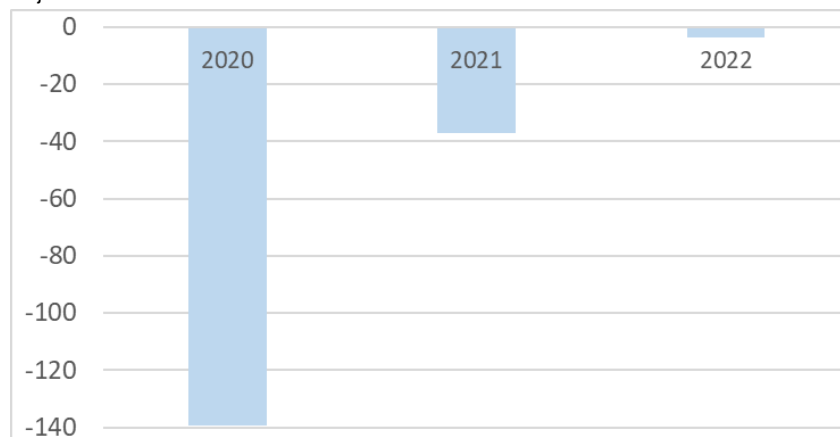
1 Statens finansiella sparande per kvartal 2020–2022

Miljarder kronor

2 Statens finansiella sparande helår 2020–2022

Miljarder kronor

2.2 Inkomsterna ökade med 26 miljarder kronor

Under fjärde kvartalet 2022 ökade statens inkomster med 6 procent eller 26 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick statens inkomster till 455 miljarder kronor. För helåret 2022 uppgick inkomsterna till 1 707 miljarder kronor, en ökning med drygt 7 procent.

Under kvartalet ökade skatter på produktion och import med 30 miljarder kronor. Ökningen avsåg främst den nya skatten *extraordinära elkapacitetsavgifter* som uppgick till 17 miljarder kronor. Samtidigt ökade mervärdesskatten med 9 miljarder kronor och löneskatten med 7 miljarder kronor.

För 2022 ökade skatter på produktion och import med 96 miljarder kronor. Mervärdesskatten ökade med 47 miljarder kronor, löneskatter ökade med 28 miljarder kronor och extraordinära elkapacitetsavgifter ökade med 17 miljarder kronor.

2.3 Utgifterna ökade med 41 miljarder kronor

Fjärde kvartalet 2022 ökade utgifterna med 41 miljarder kronor eller 10 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick statens utgifter till 468 miljarder kronor.

Under kvartalet ökade samtliga utgiftspunkter. Transfereringar stod för nästan hälften av ökningen. Under kvartalet ökade de med 18 miljarder kronor varav 17 miljarder kronor avsåg elstöd till hushållssektorn. Kostnaderna för räntor ökade med 5 miljarder kronor eller 154 procent. Investeringarna och den statliga momsens ökade med 6 miljarder kronor vardera samtidigt som konsumtionen ökade med 4 miljarder kronor.

På helåret 2022 ökade statens utgifter med 86 miljarder kronor eller 5 procent jämfört med helåret 2021. Det var främst ökade transfererings- och räntekostnader som bidrog till förändringen.

2.4 Coronapandemins påverkan på statens finansiella sparande

Från och med år 2020 har regeringen föreslagit och i Riksdagen fått igenom ett flertal stöd för att mildra de ekonomiska konsekvenserna med anledning av den rådande pandemin.

De direkta effekterna av pandemins påverkan på offentliga finanser går inte att redovisa exakt då många stöd betalas ut inom redan befintliga anslag och det därmed är svårt att särskilja vilken kostnad som avser just covid-åtgärder. ESV har ändå försökt göra en översiktlig sammanställning av de uppgifter som myndigheterna redovisat. Tabellen ska ses som en uppskattning av stödåtgärdernas påverkan på finansiellt sparande och inte som en komplett specifikation.

Tabell 1 Coronarelaterade stödåtgärder, uppskattad effekt på statens sparande 2020-2022 (miljarder kronor)

Typ av stöd	Helår 2020	Helår 2021	2022 kv1	2022 kv2	2022 kv3	2022 kv4	Helår 2022
Korttids- permittering	-35	-8	-1	0,5	0,5	0	0
Nedsättning arbetsgivaravgift	-29	-9	-2	-2	-2	-2	-8
Sjuklön	-18	-15	-4	-3,5	-4,5	2	-10
Förstärkt arbetslöshets- försäkring	-10	-6	-1	0	0	0	-1
Karensdag	-3	-3	-1	0	0	0	-1,5
Omställningsstöd och omsättningsstöd	-6	-12	-0,5	-1	0	0	-1
Övriga covidrelaterade stöd	-21	-27	-8	-1	-2	-2,5	-13,5
EU-avgift	-5	-1	0	0	0	0	0
Covidstöd "Stöd till kommunsektorn"	-21	0	0	0	0	0	0
Övriga covidstöd till kommuner och regioner	-21	-40	-3	-5	-1	-0,5	-9,5
Effekt på statens finansiella sparande	-169	-121	-21	-12	-9	-3	-44,5

2.5 Revideringar

Då Exportkreditnämnden (EKN) diskonterar sina riskavsättningar och framtida premiefordringar och för det som kostnads- och intäktsräntor har vi från kvartal 4 2022 valt att rensa för det. Diskonteringsräntor ska enligt regelverket föras som värdeförändringar på balansposterna och inte påverka B9. Tabellen visar nedrevideringen av respektive kostnads- och intäktsräntor på EKN

Tabell 2 förändring på respektive inkomst- och utgiftspunkt (miljoner kronor)

	2020	2021	2022 (kv1-kv3)
Inkomstpunkt 2.1	279	549	2 739
Utgiftspunkt 6.2	488	347	1 322

Tabell 3 Statens inkomster samt finansiella sparande 2020–2022 (miljoner kronor)

		Kv 1-4 2020	Kv 1 2021	Kv 2 2021	Kv 3 2021	Kv4 2021	Kv 1-4 2021	Kv 1 2022	Kv 2 2022	Kv 3 2022	Kv 4 2022	Kv 1-4 2022	Diff. bel. Kv 4	Diff. % Kv 4
01	Skatter på produktion och import	1 080 176	269 106	297 739	282 496	322 988	1 172 328	292 601	323 294	300 806	353 096	1 269 798	30 108	9
01	Produktskatter	588 078	137 873	159 718	148 822	186 972	633 384	153 359	172 548	157 823	190 432	674 162	3 460	2
02	Övriga produktionsskatter	492 098	131 233	138 020	133 674	136 016	538 944	139 242	150 746	142 983	162 664	595 636	26 648	20
02	Ränteintäkter	6 976	1 586	1 258	1 046	1 652	5 542	2 161	1 053	1 209	2 177	6 600	525	32
03	Inkomst från bolag	22 161	158	17 655	185	832	18 830	196	42 593	210	2 210	45 209	1 378	166
01	Inkomst från bolag	21 803	58	17 427	75	724	18 284	93	42 335	113	2 102	44 643	1 378	190
02	Kvarhållna utdelningar	358	100	228	110	108	546	103	258	97	108	566	0	0
04	Arrenden	588	163	173	167	166	669	166	173	165	167	671	1	1
01	Arrenden	23	5	8	3	1	17	2	7	0	3	12	1	89
02	Spektrumfrekvenser	402	117	124	124	124	488	124	125	124	124	496	0	0
03	Lokalradioavgifter	163	41	41	41	41	163	41	41	41	41	163	0	0
05	Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter	266 227	83 458	83 007	80 693	80 606	327 765	81 730	81 227	77 460	76 518	316 935	-4 088	-5
06	Sociala avgifter	12 966	3 629	3 680	3 517	3 468	14 294	3 717	3 687	3 591	3 552	14 547	84	2
07	Skadeförsäkringspremier, netto	1 058	426	340	605	232	1 603	400	438	225	1 236	2 299	1 004	432
08	Löpande transfereringar från utlandssektorn	3 614	1 294	942	850	7 280	10 365	3 224	3 481	2 454	3 905	13 065	-3 374	-46
01	EU-länder	1 623	232	242	383	505	1 362	204	277	826	386	1 692	-119	-24
02	Övriga länder	1 417	289	261	248	442	1 240	221	252	257	470	1 201	29	6

STATENS INKOMSTER

		Kv 1-4 2020	Kv 1 2021	Kv 2 2021	Kv 3 2021	Kv4 2021	Kv 1-4 2021	Kv 1 2022	Kv 2 2022	Kv 3 2022	Kv 4 2022	Kv 1-4 2022	Diff. bel. Kv 4	Diff. % Kv 4
03	EU-institutioner	0	690	232	135	6 236	7 293	2 479	2 239	1 107	2 882	8 707	-3 354	-54
04	Återvinningar	574	83	207	83	96	470	320	713	265	167	1 465	71	73
09	Transfereringar inom Sverige	39 730	7 790	8 887	7 837	10 805	35 319	8 177	8 910	7 870	11 403	36 360	597	6
01	Företagssektorn	3 600	815	840	644	1 860	4 159	691	1 034	808	1 767	4 301	-93	-5
01	Böter och straffavgifter från företag D759	298	97	71	61	76	305	78	73	143	107	401	31	41
02	Övriga transfereringar från företag D753	3 300	718	769	583	1 384	3 453	613	961	666	1 660	3 899	275	20
03	Återvinningar	2	0	0	0	400	401	0	0	0	0	0	-400	-100
02	Kommunala sektorn	9 359	2 137	2 184	2 026	2 844	9 191	2 158	2 280	2 024	3 027	9 488	183	6
01	Primärkommuner	8 479	1 858	1 996	1 851	2 590	8 295	1 909	2 034	1 828	2 692	8 463	101	4
02	Regioner	796	269	175	158	238	841	225	206	175	331	937	93	39
03	Kommunala ideella organisationer	84	10	13	16	16	54	23	39	22	4	88	-12	-73
04	Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03	Hushållssektorn	25 123	4 498	5 538	4 881	5 827	20 743	4 903	5 307	4 807	6 367	21 384	540	9
01	Hushållens ideella organisationer	10 363	2 238	3 079	2 516	3 064	10 897	2 500	2 806	2 450	3 425	11 182	361	12
02	Egentliga hushåll	14 761	2 259	2 458	2 365	2 763	9 846	2 403	2 501	2 357	2 942	10 203	179	6
01	Böter och straffavgifter från	6 196	309	368	326	286	1 289	426	299	270	434	1 429	148	52
02	Övriga transfereringar	8 564	1 950	2 090	2 040	2 477	8 557	1 977	2 202	2 087	2 508	8 773	31	1
03	Återvinningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

STATENS INKOMSTER

		Kv 1-4 2020	Kv 1 2021	Kv 2 2021	Kv 3 2021	Kv4 2021	Kv 1-4 2021	Kv 1 2022	Kv 2 2022	Kv 3 2022	Kv 4 2022	Kv 1-4 2022	Diff. bel. Kv 4	Diff. % Kv 4
04	AP-fonden	740	197	197	197	197	788	181	181	181	182	726	-16	-8
05	Mottagna subventioner	909	144	128	89	77	439	244	108	48	60	461	-17	-22
10	Kapitalskatter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Bidrag för investering	1 748	382	352	352	460	1 546	223	302	682	701	1 908	241	52
	01 Forsknings- bidrag från EU	1 748	382	352	352	460	1 546	223	302	682	701	1 908	241	52
12	Övriga reala inkomster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Summa utgifter	1 574 684	408 433	413 444	376 519	427 069	1 625 466	422 111	424 556	396 397	467 979	1 711 044	40 910	10
	Summa inkomster	1 435 243	367 993	414 032	377 747	428 489	1 588 260	392 597	465 159	394 672	454 964	1 707 392	26 475	6
	Finansiellt sparande	-139 441	-40 441	587	1 228	1 420	-37 206	-29 514	40 603	-1 725	-13 015	-3 652	-14 435	-1 017

3 Analys av inkomster

3.1 Inkomsterna ökade med 26 miljarder kronor

De totala inkomsterna uppgick till 455 miljarder kronor fjärde kvartalet 2022 vilket var en ökning med 6 procent eller 26 miljarder kronor jämfört med fjärde kvartalet 2021. För 2022 uppgick inkomsterna till 1 707 miljarder kronor, en ökning med 7 procent.

3.1.1 Nu skatt bidrog till ökade skatter på produktion

Under kvartalet ökade skatter på produktion och import med 30 miljarder kronor. Ökningen avsåg främst den nya skatten *extraordinära elkapacitetsavgifter*² som uppgick till 17 miljarder kronor medan mervärdesskatten ökade med 9 miljarder kronor och löneskatter ökade med 7 miljarder kronor. Bränsleskatterna minskade däremot med 1 miljard kronor till följd av lägre förbrukning av bensin och diesel. Den nya riskskatten³ för kreditinstitut höjer skatteintäkterna med knappt 2 miljarder kronor. Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter minskade med 4 miljarder kronor varav hushållsskatter stod för 2 miljarder kronor. Övriga inkomster bestod av ränteintäkter, utdelningar och transfereringsinkomster. Tillsammans uppgick de till 25 miljarder kronor vilket var oförändrat jämfört med samma period 2021.

För 2022 ökade skatter på produktion och import med 96 miljarder kronor. Mervärdesskatten ökade med 47 miljarder kronor, löneskatterna ökade med 28 miljarder kronor och den extraordinära elkapacitetsavgiften ökade med 17 miljarder kronor. Den nya riskskatten för kreditinstitut höjde skatteintäkterna med drygt 6 miljarder kronor.

Under helåret minskade bränsleskatter med 7 miljarder kronor. Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter minskade med 11 miljarder kronor och av dessa minskade hushållsskatterna med 8 miljarder kronor. Övriga inkomster uppgick till 121 miljarder kronor, en ökning med 33 miljarder kronor, varav utdelningar från statliga bolag stod för 26 miljarder kronor.

² Mer information återfinns i faktarutan på sidan 33

³Den nya riskskatten ska väga upp de kostnader som kan drabba samhället till följd av en eventuell finanskris. Skatten ska gälla kreditinstitut vars skulder når upp till ett fastställt gränsvärde vid beskattningsårets början. För 2022 är gränsvärdet satt till 150 miljarder kronor. Storleken på skatten blir 0,05 procent av beskattningsunderlaget för beskattningsåret 2022, och 0,06 procent för beskattningsåret 2023.

Skatter i nationalräkenskaperna

I beräkning av nationalräkenskaperna hanteras skatterna intäktsmässigt när de upparbetas och inte när de inbetalas. Det innebär att skatteinbetalningen förs till den period som gett upphov till skattskyldigheten. Det definitiva skatteutfallet fastställs efter taxering två år efter det faktiska årets utgång. Skatterna indelas i:

Produktskatter som består av mervärdesskatter, importskatter och skatt på enskilda produkter såsom energi-, alkohol, tobak diverse punktskatter samt miljöskatter. Utfallet baseras till största delen på förskjutningar av månadsinbetalningar. Det innebär att produktionsskatterna inarbetas en månad och inbetalas månaden efter. Som exempel består utfallet för första kvartalet av februari, mars och april.

Övriga produktionsskatter som består av skatter på produktionsfaktorer såsom mark, fasta tillgångar, arbetskraft och andra produktionsmedel. Exempel på skatter är arbetsgivaravgifter, egenavgifter, fastighetsskatt, fordonsskatt och andra skatter kopplade till produktion. Utfallet baseras i huvudsak på förskjutningar av månadsinbetalningar och avseende egenavgifter på taxeringsutfallet.

Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter består av skatter på inkomster och kapital från hushåll och företag. Utfallet baseras till största delen på taxeringsutfallet det aktuella året.

Tabell 4 Statens utgifter samt finansiella sparande 2020–2022 (miljoner kronor)

	Kv 1-4 2020	Kv1 2021	Kv2 2021	Kv3 2021	Kv4 2021	Kv 1-4 2021	Kv1 2022	Kv2 2022	Kv3 2022	Kv4 2022	Kv 1-4 2022	Diff. bel. Kv 4	Diff. % Kv 4
Total konsumtion	270 625	64 755	73 145	67 951	85 943	291 794	68 911	75 583	72 790	89 67	306 958	3 731	4
Totala investeringar	60 438	10 755	14 803	13 346	23 740	62 644	10 572	15 952	17 719	29 44	73 688	5 705	24
Totala räntor	11 364	2 197	2 523	2 151	3 465	10 336	3 599	7 980	6 922	8 803	27 304	5 338	154
Totala transfereringar	1 193 861	320 09	311 71	282 79	303 241	1 217 834	327 675	311 510	288 32	321 2	1 248 73	17 984	6
Total	1 388	543	899	633	-467	1 609	1 455	1 837	-95	1 566	4 763	2 033	-436
Total statlig moms	36 647	10 033	10 275	9 575	11 044	40 927	9 771	11 551	10 607	17 30	49 229	6 255	57
Summa utgifter	1 574 684	408 43	413 44	376 51	427 069	1 625 466	422 067	424 508	396 35	468 1	1 711 04	41 046	10
01 Sociala naturaförmåner	12 100	3 558	4 021	3 285	3 760	14 624	3 106	3 242	3 153	3 702	13 203	-58	-2
02 Omkostnader för	121 033	25 937	32 983	28 544	47 924	135 388	29 562	36 131	32 443	53 96	152 103	6 043	13
01 Inköp av varor och	131 736	27 017	36 356	31 300	52 022	146 696	29 506	40 143	36 005	58 38	164 039	6 364	12
01 Utomstatligt	122 823	25 830	33 539	29 177	46 939	135 487	27 600	37 111	33 795	51 73	150 245	4 799	10
02 Inomstatligt	8 913	1 187	2 817	2 123	5 083	11 210	1 906	3 032	2 209	6 648	13 794	1 565	31
02 Personalomkostnader	3 502	630	838	711	1 512	3 691	813	1 190	974	1 824	4 801	312	21
03 Hyror	23 097	5 901	6 053	5 940	6 004	23 898	6 322	6 076	6 268	6 840	25 506	836	14
04 Reparationer av	544	59	103	72	243	478	57	106	81	288	533	45	18
05 Material,	-39 212	-7 802	-10 611	-9 579	-12 070	-40 061	-7 299	-11 543	-10 987	-	-43 371	-1 472	12
06 Hyror,	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	609
07 Offentligrättsliga	231	51	55	42	80	228	48	49	50	75	222	-5	-6
08 Övriga omkostnader	186	27	141	13	47	227	77	50	12	23	163	-24	-50
09 Fordonsskatter	31	11	9	9	17	46	7	12	8	15	42	-3	-16
10 Övriga produktionsskatter	917	43	37	35	69	185	30	48	32	58	168	-11	-16

		Kv 1-4 2020	Kv1 2021	Kv2 2021	Kv3 2021	Kv4 2021	Kv 1-4 2021	Kv1 2022	Kv2 2022	Kv3 2022	Kv4 2022	Kv 1-4 2022	Diff. bel. Kv 4	Diff. % Kv 4
03	Löner och sociala	184 855	47 03	49 84	48 72	49 112	194 710	49 340	51 942	50 87	51 2	203 431	2 161	4
01	Löner	121 978	30 945	32 752	32 123	32 357	128 177	32 363	34 183	33 673	33 99	134 218	1 642	5
02	Sociala avgifter	62 749	16 174	16 803	16 601	16 762	66 340	16 918	17 646	17 201	17 47	69 241	713	4
03	Värnpliktslöner	701	136	244	199	186	766	155	285	217	79	736	-108	-58
04	Löner,	-1 007	-280	-287	-233	-303	-1 104	-276	-290	-244	-334	-1 144	-31	10
05	Övriga löner	305	44	231	21	77	372	126	82	20	38	266	-39	-50
06	Övriga sociala	130	19	98	9	33	158	54	35	8	16	113	-16	-50
04	Försäljning	-47 363	-11 778	-13 699	-12 598	-14 853	-52 928	-13 097	-15 732	-13 682	-	-61 779	-4 415	30
01	Extern försäljning	-34 026	-8 571	-9 513	-8 750	-9 657	-36 492	-9 689	-11 485	-9 862	-	-43 420	-2 726	28
02	Intern försäljning	-13 338	-3 207	-4 186	-3 848	-5 195	-16 437	-3 407	-4 247	-3 820	-6 884	-18 358	-1 689	33
	Total konsumtion	270 625	64 755	73 145	67 951	85 943	291 794	68 911	75 583	72 790	89 67	306 958	3 731	4
05	Investeringsverksamhe	60 438	10 755	14 803	13 346	23 740	62 644	10 572	15 952	17 719	29 44	73 688	5 705	24
01	Byggnader och	40 571	8 050	11 193	10 283	12 725	42 251	7 695	11 852	13 803	14 08	47 432	1 358	11
02	Om- och tillbyggnad av	2 168	195	365	282	672	1 514	181	323	263	825	1 591	153	23
03	Maskiner,	8 780	1 398	1 958	1 487	3 247	8 090	1 580	2 038	1 832	5 240	10 690	1 993	61
04	Forskning och	2 847	778	741	738	912	3 169	653	751	608	1 052	3 064	140	15
05	Försäljning av	-491	-66	-41	-50	-43	-200	-45	-483	-42	-226	-795	-183	428
06	Militära investeringar	6 563	402	587	605	6 226	7 820	508	1 471	1 255	8 471	11 705	2 245	36
	Totala investeringar	60 438	10 755	14 803	13 346	23 740	62 644	10 572	15 952	17 719	29 44	73 688	5 705	24

ANALYS AV UTGIFTER

		Kv 1-4 2020	Kv1 2021	Kv2 2021	Kv3 2021	Kv4 2021	Kv 1-4 2021	Kv1 2022	Kv2 2022	Kv3 2022	Kv4 2022	Kv 1-4 2022	Diff. bel. Kv 4	Diff. % Kv 4
06	Räntekostnader	11 364	2 197	2 523	2 151	3 465	10 336	3 599	7 980	6 922	8 803	27 304	5 338	154
01	Räntor på	11 535	2 164	2 481	2 180	3 445	10 270	3 475	7 902	6 635	8 018	26 031	4 573	133
02	Övriga räntekostnader	-167	35	44	-27	23	75	125	79	288	784	1 276	761	3 317
03	Räntor,	-4	-2	-2	-2	-3	-9	-2	-1	-1	1	-3	4	-144
	Totala räntor	11 364	2 197	2 523	2 151	3 465	10 336	3 599	7 980	6 922	8 803	27 304	5 338	154
07	Löpande transfereringar till	86 837	33 303	21 250	15 439	20 833	90 824	28 122	21 279	19 480	19 059	87 941	-1 773	-9
01	EU-institutioner	42 118	17 108	11 801	9 747	8 380	47 037	10 988	10 994	11 045	8 387	41 413	6	0
01	BNI-avgift	38 434	14 999	9 976	8 204	5 840	39 019	8 894	8 900	8 951	5 946	32 691	106	2
02	UK-avgift	481	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03	EU-moms	3 203	2 110	1 235	1 286	2 283	6 914	1 823	1 823	1 823	2 272	7 741	-11	0
04	EU	0	0	590	257	257	1 104	271	271	271	168	982	-89	-35
02	Övriga utlandssektorn	44 718	16 194	9 448	5 692	12 453	43 787	17 134	10 285	8 436	10 67	46 528	-1 780	-14
01	EU-länder	3 322	900	303	570	1 683	3 455	663	378	440	537	2 019	-1 146	-68
02	Övriga länder	41 396	15 294	9 145	5 122	10 770	40 331	16 471	9 907	7 995	10 13	44 509	-634	-6
08	Löpande transfereringar inom	1 087 152	282 829	287 145	264 989	274 921	1 109 884	293 630	287 018	263 878	291 838	1 136 364	16 917	6
01	Företagssektorn	92 353	15 151	23 443	14 132	16 995	69 721	15 934	11 937	9 372	13 81	51 063	-3 176	-19
01	Statliga	1 104	206	323	327	305	1 161	264	411	259	519	1 452	214	70
02	Statliga bolag	9 575	2 319	2 524	2 397	2 888	10 129	2 328	2 458	2 624	3 000	10 410	111	4
03	Privata företag	80 440	12 390	20 361	11 070	13 387	57 208	13 096	8 819	6 139	9 888	37 942	-3 500	-26
04	Kommunala	1 223	235	233	336	412	1 216	236	240	329	392	1 197	-21	-5

		Kv 1-4 2020	Kv1 2021	Kv2 2021	Kv3 2021	Kv4 2021	Kv 1-4 2021	Kv1 2022	Kv2 2022	Kv3 2022	Kv4 2022	Kv 1-4 2022	Diff. bel. Kv 4	Diff. % Kv 4
05	Försäkringsbol	10	1	3	2	2	8	10	9	21	20	61	19	1 047
02	Statliga ideella	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03	Kommunala sektorn	472 193	129 10	128 37	121 14	124 520	503 143	128 137	137 781	123 04	125 4	514 364	885	1
01	Primärkommun	289 830	77 331	73 341	71 484	74 161	296 317	76 740	84 991	79 560	77 49	318 789	3 337	4
02	Regioner	179 623	51 199	54 450	48 884	49 828	204 361	50 574	52 271	43 055	47 44	193 345	-2 383	-5
03	Kommunala	2 741	580	581	774	530	2 465	824	519	427	460	2 230	-70	-13
04	Hushållssektorn	353 286	95 177	90 207	86 859	90 168	362 410	102 906	90 928	88 030	108 1	389 981	17 949	20
01	Hushållens	52 399	16 629	13 160	10 585	10 223	50 597	14 387	10 051	8 309	8 872	41 619	-1 350	-13
02	Egentliga	300 887	78 548	77 047	76 273	79 945	311 813	88 519	80 877	79 721	99 24	348 362	19 299	24
05	Ålderspensionssystem	156 748	39 803	41 922	40 913	41 267	163 905	41 808	44 378	42 279	43 41	171 882	2 150	5
06	Subventioner	12 571	3 588	3 202	1 943	1 971	10 704	4 844	1 994	1 155	1 081	9 074	-890	-45
01	Staten	909	144	128	89	77	439	244	108	48	60	461	-17	-22
02	Kommuner	9 967	3 040	2 825	1 775	1 772	9 412	3 903	1 705	1 058	973	7 639	-799	-45
03	Regioner	1 695	403	249	78	123	853	698	181	49	47	974	-75	-61
09	Kapitaltransfereringar till utlandssektorn	736	101	167	62	298	629	74	105	81	373	634	74	25
01	EU-länder	185	55	65	27	96	243	50	35	54	50	189	-46	-48
02	Övriga länder	451	46	100	33	201	380	22	47	23	319	411	118	59
03	Infrianden av	100	0	2	1	2	5	3	23	4	4	34	2	142
10	Kapitaltransfereringar inom Sverige	19 136	3 860	3 148	2 301	7 188	16 498	5 849	3 108	4 884	9 954	23 795	2 766	38
01	Företagssektorn	14 832	3 286	2 580	1 852	4 743	12 461	5 282	2 609	4 557	7 111	19 559	2 368	50
01	Privata företag	4 492	1 965	1 494	1 521	3 877	8 856	2 387	1 635	2 821	4 891	11 733	1 015	26
02	Kommunala	1 347	1 118	810	207	339	2 474	1 104	683	871	1 489	4 147	1 150	340

ANALYS AV UTGIFTER

	Kv 1-4 2020	Kv1 2021	Kv2 2021	Kv3 2021	Kv4 2021	Kv 1-4 2021	Kv1 2022	Kv2 2022	Kv3 2022	Kv4 2022	Kv 1-4 2022	Diff. bel. Kv 4	Diff. % Kv 4
03 Infrianden av	1 710	187	248	107	294	836	270	271	149	364	1 054	70	24
04 Tillskott till	7 282	15	29	17	233	294	1 521	21	716	366	2 625	133	57
02 Statliga ideella	3	0	3	4	174	181	0	0	0	149	150	-24	-14
03 Kommunala sektorn	2 408	201	340	285	1 650	2 475	317	148	124	1 988	2 577	338	20
01 Primärkommun	1 837	188	264	275	907	1 633	137	127	97	1 340	1 701	433	48
02 Regioner	533	13	76	10	639	737	180	22	22	492	716	-147	-23
03 Kommunala	39	0	0	0	104	104	0	0	4	155	160	51	49
04 Hushållssektorn	1 893	374	225	161	622	1 381	249	350	204	707	1 510	85	14
01 Hushållens	403	118	50	42	133	343	81	70	112	213	475	79	60
02 Egentliga	1 490	256	174	119	489	1 038	168	280	92	494	1 034	5	1
Totala transfereringar	1 193 861	320 09	311 71	282 79	303 241	1 217 834	327 675	311 510	288 32	321 2	1 248 73	17 984	6
11 Beredskapslagring	1 388	543	899	633	-467	1 609	1	1 837	-95	1 566	4 763	2 033	-436
Total	1 388	543	899	633	-467	1 609	1 455	1 837	-95	1 566	4 763	2 033	-436
12 Övriga kostnader	361	58	89	72	104	323	83	95	86	103	367	-1	-1
01 Bolagsskatt ÖSE	361	58	89	72	104	323	83	95	86	103	367	-1	-1
13 Statlig moms	36 647	10 033	10 275	9 575	11 044	40 927	9 771	11 551	10 607	17 30	49 229	6 255	57
Total statlig moms	36 647	10 033	10 275	9 575	11 044	40 927	9 771	11 551	10 607	17 30	49 229	6 255	57
Summa utgifter	1 574 684	408 43	413 44	376 51	427 069	1 625 466	422 067	424 508	396 35	468 1	1 711 04	41 046	10
Summa inkomster	1 435 243	367 99	414 03	377 74	428 489	1 588 260	392 597	465 159	394 67	454 9	1 707 39	26 475	6
Finansiellt sparande	-139 441	-40 441	587	1 228	1 420	-37 206	-29 470	40 651	-1 680	-13 151	-3 651	-14 571	-1 026

4 Analys av utgifter

4.1 Utgifterna ökade med 10 procent

Fjärde kvartalet 2022 ökade utgifterna med 41 miljarder kronor eller 10 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick statens utgifter till 468 miljarder kronor.

Under kvartalet ökade samtliga utgiftspunkter. Transfereringar stod för nästan hälften av ökningen. Under kvartalet ökade de med 18 miljarder kronor varav 17 miljarder kronor avsåg elstöd till hushållssektorn. Kostnaderna för räntor ökade med 5 miljarder kronor, 154 procent. Investeringarna och den statliga momsens ökade med 6 miljarder kronor vardera samtidigt som konsumtionen ökade med 4 miljarder kronor.

På helåret 2022 ökade utgifterna med 86 miljarder kronor eller 5 procent jämfört med helåret 2021. Det var främst ökade transfereringar och räntekostnader som bidrog till förändringen.

4.2 Fortsatt nedgång av sociala naturaförmåner

Utgifterna för sociala naturaförmåner fortsatte att minska även under fjärde kvartalet. Totalt minskade utgifterna med 2 procent vilket motsvarade knappt 0,1 miljarder kronor. På helåret minskade de sociala naturaförmånerna med 10 procent eller drygt 1 miljard kronor.

De minskade utgifterna återfanns främst hos Arbetsförmedlingen där utgifter under anslaget *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* minskade med 10 procent eller 0,1 miljard kronor detta kvartal. Totalt under 2022 har utgifterna minskat med 31 procent, nästan 2 miljarder kronor, jämfört med helåret 2021. Minskningen berodde huvudsakligen på att antalet personer med anställningsstöd i form av extratjänster minskat. Extratjänsterna kommer enligt regeringsbeslut att fasas ut under 2022.

4.3 Kontinuerlig ökning av omkostnader för konsumtion

Omkostnader för konsumtion har ökat kontinuerligt sedan 2021. Fjärde kvartalet 2022 ökade de med 13 procent eller 6 miljarder kronor. Totalt för helåret 2022 ökade omkostnaderna med 17 miljarder kronor.

4.3.1 Inköp av varor och tjänster ökade

Inköp av varor och tjänster var den största posten under utgiftspunkten Omkostnader för konsumtion. Under fjärde kvartalet ökade myndigheternas inköp av varor och tjänster med 12 procent eller 6 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal

föregående år. Många myndigheter har uppgett att de fått ökade utgifter för resor, konferenser, hotell, drivmedel samt el under detta kvartal jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Trafikverket ökade sina utgifter med 2 miljarder kronor under kvartalet vilket motsvarade 9 procent. Ökningen bestod till största delen av leverantörsfakturor som senare aktiverats som investeringar. En stor del av ökningen berodde på prisökningar på insatsvaror.

Försvaret ökade med knappt 2 miljarder kronor vilket berodde på en högre inköpsnivå på FMV till följd av högre anslag. Försvarmakten har köpt in mer beredskapsvaror, livsmedel och robotar. Utbyggd värnplikt med fler i utbildning bidrog också till ökade kostnader.

Polismyndigheten redovisade en utgiftsökning på 0,3 miljarder kronor, 19 procent detta kvartal. En stor del av förändringen berodde på ökade drivmedelspriser då Polisen har många fordon. Under kvartalet ökade de även sina inköp av förbrukningsmaterial, förbrukningsinventarier och skyddskläder.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ökade sina utgifter med 0,2 miljarder kronor, 58 procent, fjärde kvartalet. Ökningen förklaras av att MSB haft en omfattande insatsverksamhet kopplat till händelserna i Ukraina under året.

Folkhälsomyndigheten fortsatte redovisa minskade inköp till följd av att deras uppdrag att tillgängliggöra testkapacitet ändrades 1 april 2022 för att i stället drivas i regionernas regi. Fjärde kvartalet minskade inköpen av varor och tjänster med 1 miljard kronor, 57 procent. Summerat på helåret uppvisade Folkhälsomyndigheten en minskning på 3 miljarder kronor, 40 procent, jämfört med föregående år.

Skogsstyrelsen minskade sina inköp fjärde kvartalet med 0,2 miljarder kronor eller 40 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Minskningen berodde främst på att den ansökta arealen i fjällnära ärenden varit lägre än tidigare.

4.3.2 Hyrorna ökade kraftigt

Fjärde kvartalet 2022 ökade statens utgifter för hyror med 14 procent eller 0,8 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år.

Indexuppräknig av befintliga lokaler ligger delvis bakom den ovanligt kraftiga ökningen. På helåret ökade hyrorna med 7 procent eller knappt två miljarder kronor.

Inom försvaret bestod skillnaden mellan kvartalen av 434 miljoner kronor eller 105 procent högre kostnader under 2022. Detta berodde främst på omklassning under

år 2021 från hyra av lokalkostnader till drift av krigsanläggningar på 383 miljoner kronor.

4.3.3 Aktivering av material ökade

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar uppgick till 14 miljarder kronor. Det var en ökning med drygt 1 miljard kronor, 12 procent, jämfört med fjärde kvartalet 2021. Främst var det Trafikverket som ökade sin aktivering av material.

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar:

När myndigheterna bygger upp tillgångar i egen regi bokförs utgifterna först på kostnadskonton i resultaträkningen. I de reala räkenskaperna redovisas en ökning av konsumtionen.

Senast kvartalsvis bör myndigheterna aktivera utgifterna. Då ska de utgifter som är hänförliga till anläggningstillgångar föras över till balansräkningen och redovisas som en investering. Vid aktivering av de egenutvecklade investeringarna redovisas dessa med negativt tecken i de reala räkenskaperna vilket minskar konsumtionen. Samtidigt redovisas motsvarande post som investering med positivt tecken, därmed blir påverkan på utgifterna neutral.

4.4 Löner och sociala avgifter ökade 2 miljarder kronor

Utgiften för löner och sociala avgifter uppgick till 51 miljarder kronor fjärde kvartalet 2022. Det var en ökning med 4 procent eller 2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. På helåret 2022 ökade löneutgifterna med knappt 5 procent eller 9 miljarder kronor jämfört med 2021.

4.4.1 Lönerna ökade 5 procent

Under kvartalet ökade lönerna med knappt 2 miljard kronor vilket var 5 procent högre än samma kvartal föregående år. För helåret 2022 uppgick lönerna till 134 miljarder kronor, en ökning med 6 miljarder kronor eller 5 procent jämfört med 2021.

Polismyndighetens löneutgifter ökade med 8 procent fjärde kvartalet motsvarande 275 miljoner kronor. För helåret 2022 ökade löneutgifterna med knappt 8 procent eller motsvarande 1 miljard kronor. Förändringen mot föregående år beror förutom på lönerrevision även på nettoökning av antalet anställda och särskild satsning på att höja polislönerna. Under det fjärde kvartalet finns även en ökning av övertid till följd av särskilda händelser.

Kriminalvårdens löneutgifter fortsatte att öka under perioden. Fjärde kvartalet ökade myndighetens löneutgifter med 15 procent eller 180 miljoner kronor, vilket förklaras av ökat antal anställda för att klara av den höga beläggningen på anstalter och häkten. Under 2022 ökade myndighetens löneutgifter med 14 procent motsvarande 675 miljoner kronor. Antalet årsarbetskrafter fortsätter att öka och det är betydligt fler fjärde kvartalet 2022 jämfört med motsvarande kvartal 2021. Ökningen är i linje med den kapacitetsutökningen som pågår.

Migrationsverkets löneutgifter ökade med 12 procent fjärde kvartalet motsvarande 65 miljoner kronor. För helåret 2022 ökade löneutgifterna med 9 procent eller motsvarande 175 miljoner kronor. Genomsnittliga antalet årsarbetskrafter har ökat med ca 400 personer 2022 jämfört med 2021, detta för att myndigheten ska kunna säkerställa en fortsatt kapacitet att hantera ärenden enligt massflyktsdirektivet och på sikt även minska konsekvenserna på övrig verksamhet.

4.4.2 Sociala avgifter ökade 4 procent

De sociala avgifterna uppgick till 17 miljarder kronor fjärde kvartalet vilket var en ökning med 4 procent eller knappt 1 miljard kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021. För helåret 2022 uppgick sociala avgifterna till knappt 70 miljarder kronor, en ökning med 3 miljarder kronor eller 4 procent jämfört med 2021.

4.5 Myndigheternas försäljning ökade med 4 miljarder kronor

Under fjärde kvartalet uppgick myndigheternas försäljning till 19 miljarder kronor. Det är en ökning med 30 procent eller motsvarande 4 miljarder kronor jämfört med samma kvartal 2021. Den externa försäljningen ökade med 28 procent samtidigt som den interna försäljningen ökade med 33 procent. På helåret 2022 ökade försäljningen med 17 procent eller knappt 9 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Ökningen i externförsäljning det fjärde kvartalet förklarades delvis av att banavgifterna som Trafikverket tog in var betydligt lägre 2021 jämfört med 2022 till följd av regeringsbeslut om retroaktiv nedsättning av banavgifterna för perioden mars 2020 till september 2021.

Försäljningsintäkter en avdragspost

Försäljningsintäkterna minskar statens kostnader för myndigheternas verksamhet och är en avdragspost när konsumtionen beräknas. På extern försäljning rapporteras de utomstatliga intäkter myndigheterna har för till exempel avgifter, utbildning och konsultuppdrag. Den interna försäljningen är motsvarande intäkter med inomstatlig motpart och kan matchas mot en inomstatlig kostnad under omkostnader för konsumtion.

4.6 Investeringarna ökade något

Investeringarna uppgick fjärde kvartalet till 30 miljarder kronor vilket var en ökning med 6 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021.

Investeringar i byggnader och anläggningar blev 14 miljarder kronor fjärde kvartalet vilket var en ökning med 1 miljard kronor jämfört med samma kvartal föregående år. Trafikverket stod för huvuddelen av investeringarna. Trafikverkets investeringar bestod av 7 miljarder kronor till järnvägar och 5 miljarder kronor till vägar.

4.6.1 Militära investeringar ökade

Försvarsmyndigheternas militära investeringar uppgick till 8 miljarder kronor under kvartalet vilket var en ökning med 2 miljarder kronor jämfört med samma period 2021. Investeringarna har bland annat bestått av luftvärnssystemet 103 Patriot som under året tillförts Försvarsmakten tre eldenheter.

I modellen för försvarsinvesteringar ska investeringen aktiveras när material förs från Försvarets Materielverk till Försvarsmakten. Härutöver finns utgifter för beredskapsmateriel som klassificeras som förskott och som avser utveckling av JAS 39E samt en ny ubåtstyp. Förskotten netto var oförändrade under kvartalet.

Upparbetade förskott till och med kvartal 4 2022 uppgick till cirka 49 miljarder kronor.

Militära investeringar

Enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet ska militära investeringar i materiel som tillverkas under flera år påverka det finansiella sparandet först vid fysisk leverans och inte vid överförande av äganderätten. Betalning innan leverans avseende militär materiel ska i stället utgöra en fordran på leverantören.

4.6.2 Räntekostnaderna fortsatte att öka

Statsskuldsräntorna ökade med knappt 5 miljarder kronor till 8 miljarder kronor fjärde kvartalet 2022 jämfört med motsvarande period 2021. På helåret ökade räntorna med 16 miljarder kronor. Under 2022 minskade statsskulden med 111 miljarder kronor till 1 093 miljarder kronor enligt Riksgäldskontorets officiella statsskuldsmått.

Den högre räntekostnaden kan förklaras av en hög inflation som leder till en högre inflationskompensation för de reala statsobligationerna. En real statsobligation består av en fast realränta samt kompensation för den faktiska inflationen (KPI) under

löptiden. I december 2022 var KPI jämfört med samma period föregående år 12,3 procent.

Under 2022 har Riksbanken amorterat 61 miljarder kronor på sitt lån i Riksgäldskontoret. Riksbankens amorteringar i Riksgälden minskar statsskuldens andel av upplåning i obligationer i utländsk valuta. Under år 2023 ska Riksbanken amortera av sitt lån i Riksgäldskontoret på 76 miljarder kronor i aktuell valutakurs. Utöver det så har också ett stort inflöde av kapacitetsavgifter på 58 miljarder kronor kommit in under 2022. Utav de 58 miljarderna kommer staten att föra om drygt 17 miljarder kronor som en skatt för att finansiera elstödet till hushållen under kvartal 4. Pengarna som tas in som skatt kommer att matchas mot en transfereringsutgift till hushållen så finansiellt sparande blir opåverkat för staten. Riksbankens amorteringar och inflödet från kapacitetsavgifter påverkar budgetsaldot positivt medan effekten på statens finansiella sparande förblir opåverkat. De pengar som flödade in på Svenska Kraftnäts (SVK) konto i Riksgälden ökade Maastrichtskulden samtidigt som Riksgäldens officiella statskuldsnitt påverkades positivt då SVK tillhör staten.

4.6.3 Övriga räntekostnader

Övriga räntekostnader uppgick till knappt 0,8 miljarder kronor fjärde kvartalet 2022 vilket var en ökning med 0,8 miljarder kronor jämfört med samma period föregående år. För helåret 2022 var det oförändrat jämfört med 2021.

Övriga räntekostnader är ett netto av flera poster:

Myndigheterna lånar för att finansiera investeringar som till exempel utveckling av egna IT-system, inköp av inventarier med mera. Myndigheternas räntekostnader på lånen i statens internbank hos Riksgäldskontoret nettoredovisas mot Riksgäldskontorets ränteintäkter för samma lån. Saldot av posterna borde i teorin vara noll men räntekostnaderna och ränteintäkterna tar inte helt ut varandra. Det beror främst på periodisering i redovisningen.

Ett fåtal myndigheter placerar sitt överskott från den avgiftsfinansierade verksamheten på inlåningskonto i Riksgäldskontoret. Överskottet ska täcka kommande år med eventuella underskott. Myndigheternas ränteintäkter på placeringarna ska mötas av Riksgäldskontorets räntekostnader för motsvarande placeringar men posterna tar inte helt ut varandra, framförallt på grund av periodisering i redovisningen.

Posten innehåller också räntekostnader från övriga statliga enheters (ÖSE) upplåning i affärsbanker.

5 Löpande transfereringar

Fjärde kvartalet 2022 ökade de totala transfereringarna med 18 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Totalt uppgick transfereringarna till 321 miljarder kronor fjärde kvartalet 2022. För helåret 2022 uppgick de totala transfereringarna till 1249 miljarder kronor, en ökning med 31 miljarder kronor jämfört med 2021.

5.1 Löpande transfereringar till utlandet

Löpande transfereringar till utlandet minskade fjärde kvartalet 2022 med 2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021. Löpande transfereringar till EU-institutioner var oförändrade, transfereringar till övriga utlandssektorn minskade med 2 miljarder kronor jämfört med fjärde kvartalet 2021. För helåret 2022 uppgick löpande transfereringarna till utlandet till 88 miljarder kronor, en minskning med knappt 3 miljarder kronor jämfört med 2021.

5.1.1 EU-institutioner

Totalt blev EU-avgiften⁴ 8 miljarder kronor under perioden vilket var oförändrat jämfört med fjärde kvartalet 2021. EU-avgifter 2022 uppgick till 41 miljarder kronor, en minskning med knappt 6 miljarder kronor jämfört med 2021. Avgiften till Europeiska unionen består av tre delar. Dessa är baserade på bruttonationalinkomsten (BNI), mervärdesskatt och icke materialåtervunnen plast.

Den största avgiftdelen som baseras på BNI uppgick till 33 miljarder kronor 2022, en minskning med 6 miljarder kronor jämfört med 2021. Minskningen berodde på Sveriges reduktion på den avgiftdel som baseras på BNI som trädde i kraft i december 2021 och som gäller för budgetramen för perioden 2021-2027.

Den andra avgiften till EU avser mervärdesskattebaserade avgiften som uppgick till knappt 8 miljarder kronor under 2022. Det är knappt 1 miljard kronor högre än 2021.

Den tredje avgiftdelen till EU baseras på icke materialåtervunnen plast som uppgick till 1 miljard kronor 2022, en minskning med 0,1 miljarder kronor jämfört med 2021. Avgiften består av en enhetlig uttagsats på vikten av plastförpackningsavfall som genereras i varje medlemsstat och som inte materialåtervinns. Utagsatsen är 0,80 EUR per kilogram. Denna avgiftdel tillkom under 2021 och betalades för första gången under december 2021.

⁴ Tullavgiften ingår inte under EU-avgiften utan den del som Sverige får behålla som ersättning för administration redovisas istället som försäljningsinkomst.

Transfereringar till EU-institutioner

Transfereringar till EU-institutioner avser EU-avgiften som enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS) omfattar:

BNI-baserad avgift

Mervärdesskattebaserad avgift

Avgift för ej materialåtervunnen plast

5.1.2 Övriga utlandssektorn

Transfereringar till övriga länder uppgick till knappt 11 miljarder kronor fjärde kvartalet, vilket var en minskning med 2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. För helåret 2022 uppgick dessa transfereringar till 47 miljarder kronor, en ökning med knappt 3 miljarder kronor jämfört med 2021.

Transfereringarna till EU-länder minskade med 1 miljard kronor men ökade till övriga länder med 4 miljarder kronor under 2022.

Under anslaget *Biståndsverksamhet* minskade Sidas utgifter till EU-länder med knappt 1 miljard kronor fjärde kvartalet 2022 jämfört med motsvarande kvartal 2021. Minskningen förklaras till stor del av att utbetalningar från anslagsposten *Multilaterala och internationella organisationer och fonder* minskade med 0,9 miljarder kronor.

Tillväxtverket utgifter till EU-länder minskade under kvartalet med knappt 0,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021. Det var främst utbetalningar från anslagsposten *Stöd vid korttidsarbete* som bidrog till minskningen.

Under anslaget *Biståndsverksamhet* minskade Sidas utgifter till Övriga länder med knappt 1,5 miljard kronor fjärde kvartalet 2022 jämfört med motsvarande kvartal 2021. Utbetalningar från anslagsposterna *Multilaterala och internationella organisationer och fonder* och *Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet* ökade med 1 respektive 0,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021. Utbetalningar från anslagsposterna *Hållbar utveckling, Afrika och Hållbar utveckling* minskade med vardera 0,5 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021. Utbetalningar från anslagsposterna *Asien, Mellanöstern och Nordafrika* och *Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer* minskade med vardera 0,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021.

Stöd till Ukraina har under 2022 utgått med ca 1 miljard kronor i kontantbidrag och motsvarande 1 miljard kronor i försvarsmaterial.

5.2 Löpande transfereringar inom Sverige

Löpande transfereringar inom Sverige ökade med 17 miljarder kronor fjärde kvartalet och uppgick till 292 miljarder kronor. För helåret 2022 ökade transfereringar med 26 miljarder kronor och uppgick till 1 136 miljarder kronor.

5.2.1 Företagssektorn

Stöd till företagssektorn minskade med 3 miljarder kronor och uppgick till 14 miljarder kronor fjärde kvartalet 2022. För helåret 2022 uppgick stödet till företagssektorn till 51 miljarder kronor, vilket var 19 miljarder kronor lägre jämfört med 2021.

En bidragande förklaring var minskade utgifter för covid-stöd. Under fjärde kvartalet 2022 har inbetalda återkrav varit högre än utbetalda stöd och utfallet på tre nedanstående anslag blev därför negativt för perioden.

Stöd för omställningsstöd uppgick till -0,2 miljarder kronor vilket var en minskning med 2 miljarder kronor. Stödet administreras av Skatteverket.

Utbetalningar för *Stöd vid korttidsarbete* minskade med 2 miljarder kronor och uppgick till -0,2 miljarder kronor under fjärde kvartalet. Från och med 1 december 2022 gick det inte längre att söka det tillfälliga stödet.

Stöd för omställningsstöd uppgick till -0,2 miljarder kronor vilket var en minskning med 1,6 miljarder kronor.

Utbetalning för anslaget *Stöd till enskilda näringsidkare* blev noll kronor fjärde kvartalet vilket förklarar minskningen med 0,3 miljarder kronor mellan kvartalen.

Statens kulturråds anslag *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* minskade med 0,3 miljarder kronor mellan kvartalen. Under 2021 betalades stödet ut med anledning av covid-19, motsvarade stöd upphörde under 2022. Däremot ökade utgifterna för anslaget *Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning* med 0,3 miljarder kronor mellan kvartalen. Ökningen berodde på att höstens rekvisitioner inkom senare vilket ledde till en förskjutning av utbetalningar från tredje kvartalet till fjärde kvartalet.

Från anslaget *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* utbetalades 1 miljard kronor under kvartalet. Det tillfälliga bidraget får användas för utgifter för ekonomiskt stöd till lantbrukare och trädgårdsnäringen som drabbats av höjda priser på insatsvaror 2022.

Uppdaterade villkor kvartal 4 2022

- Korttidspermittering innebär att anställda går ner i arbetstid en tid samtidigt som arbetsgivaren får ekonomiskt stöd av staten. De anställda får behålla en stor del av sin lön samtidigt som företagets personalkostnader minskar. För att använda korttidspermitteringen måste både arbetsgivare och arbetstagare vara överens om det. Företagen har kunnat permittera från mitten av mars 2020 och systemet har både förstärkts och förlängts. Dock skiljer sig korttidsarbete 2021 från det tidigare stödet på flera punkter. Stödet gällde fram till och med 30 september 2021. Från och med den 1 oktober 2021 gäller det ordinarie systemet för stöd vid korttidsarbete.
- Lag om omställningsstöd är ett ekonomiskt stöd till företag vars nettoomsättning har minskat i större omfattning till följd av spridningen av sjukdomen covid-19. Omställningsstödet förlängdes till september 2022 och omfattade olika perioder. Stödet räknas som ett statsstöd enligt EU:s statsstödsregler. Därför har regeringen behövt ansöka om och få stödet godkänt hos EU-kommissionen innan det kan börja betalas ut.
- Omsättningsstödet till enskilda näringsidkare riktar sig till enskilda näringsidkare som har drabbats av ett större tapp i omsättningen till följd av den pågående pandemin. Omsättningsstödet till enskilda näringsidkare infördes i november 2020 och omfattade initialt tiden mars – juli 2020. Stödet har därefter förlängts och omfattat även tiden augusti 2020 – februari 2021 samt mars – juni 2021. Reglerna trädde i kraft den 1 oktober 2021. Regeringen förlängde stödperioden till februari 2022. Stödet går inte längre att söka.
- Omsättningsstöd till handelsbolag (inklusive kommanditbolag) riktar sig till handelsbolag som per den 28 februari 2021 hade minst en fysisk person registrerad som delägare. Handelsbolaget ska bland annat ha drabbats av större omsättningstapp till följd av den pågående pandemin för att kunna beviljas stöd. Omsättningsstödet förlängdes till februari 2022. Stödet går inte längre att söka.

5.2.2 Kommunala sektorn

Stöd till kommunsektorn ökade med 1 miljard kronor under fjärde kvartalet och uppgick till 125 miljarder kronor. För helåret 2022 ökade transfereringar till kommunsektorn med 11 miljarder kronor och uppgick till 514 miljarder kronor.

Primärkommuner

Löpande transfereringar till primärkommuner ökade med 3 miljarder kronor jämfört med fjärde kvartalet 2021 och uppgick till 77 miljarder kronor. För helåret 2022 blev utfallet 319 miljarder kronor eller en ökning med 22 miljarder kronor.

Den kommunalekonomiska utjämningen blev 0,5 miljarder kronor högre och uppgick till 27 miljarder kronor. Det beror främst på den kompensation som kommunerna får för minskade skatteunderlag, vilket är en följd av det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år.

Ersättningar och bostadskostnader ökade med 0,3 miljarder kronor och uppgick till 0,7 miljarder kronor. Ökningen beror främst på tillfälliga bostäder med heltäckande tjänst för ukrainska medborgare som ansökt om tillfälligt skydd enligt Massflyktdirektivet.

Från anslagen *Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner* och *Statens institutionsstyrelse* betalades det ut 0,1 miljarder kronor vardera. Det sistnämnda är ett särskilt anslag till kommunerna under 2022 som har betalats ut i form av subventionerade vårdavgifter.

Bidraget från anslaget *Statligt stöd till vuxenutbildning* minskade med 2 miljarder kronor. Stora utbetalningar gjordes under fjärde kvartalet 2021 vilket förklarar minskningen jämför med fjärde kvartalet 2022.

Anslagen *Bidrag till folkhälsa och sjukvård*, *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* och *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* minskade med 0,2 miljarder vardera.

Kommunersättningar vid flyktmottagande till primärkommuner minskade med 0,1 miljarder kronor fjärde kvartalet och uppgick till 0,7 miljarder kronor.

Regioner

Löpande transfereringar till regioner uppgick till 47 miljarder kronor vilket var en minskning med 2 miljarder kronor jämfört med fjärde kvartalet 2021. För helåret 2022 blev utfallet 193 miljarder kronor eller en minskning med 11 miljarder kronor.

Minskningen av transfereringarna till regioner berodde på statsbidrag via anslaget *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* som totalt minskade med 5 miljarder kronor fjärde kvartalet.

Den kommunalekonomiska utjämningen till regioner ökade med 0,2 miljarder kronor till 11 miljarder kronor fjärde kvartalet.

Bidrag till läkemedelsförmånerna blev 9 miljarder kronor, en ökning med 0,2 miljarder kronor jämfört med fjärde kvartalet 2021.

Anslaget *Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna* ökade med en 1 miljard kronor under fjärde kvartalet. Utbetalningarna har varit oregelbundna under året vilket påverkar jämförelse mellan kvartalen.

Bidrag till regional kulturverksamhet betalas ut fyra gånger per år. Under 2022 betalades sista delen under tredje kvartalet. Motsvarande utbetalning 2021 skedde under fjärde kvartalet vilket förklarar en minskning med 0,3 miljarder kronor.

Trafikverkets *Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik* minskade med 2 miljarder kronor. Minskningen är en effekt av covid-19. Stödet sänktes från 3 till 2 miljarder kronor. Sänkningen av bidragen var olika mellan regionerna, men de största var Stockholm med -0,8 Västra Götaland med -0,4 och Skåne med -0,3 miljarder kronor.

Utbetalningar för anslaget *Ersättningar och bostadskostnader* ökade med 0,2 miljarder kronor under fjärde kvartalet. Utbetalningar av schablonersättning för sjukvård till regionerna har ökat vilket till stor del beror på massflyktdirektivet.

Kompensation för skattereduktioner

Kompensation för skattereduktionerna till kommuner och regioner ökade med 4 miljarder kronor till 40 miljarder kronor fjärde kvartalet. Förändringen förklarades främst av ökning inom jobbskatteavdraget. Andelen till kommuner ökade med 3 miljarder kronor till 28 miljarder kronor och delen till regioner ökade med 1 miljard kronor till 12 miljarder kronor.

Skattereduktioner

När Europeiska nationalräkenskapssystemet 2010 (ENS2010) infördes höjdes nivån för transfereringar till den kommunala sektorn med drygt 20 miljarder kronor per kvartal.

Skatterna redovisas per sektor, fördelat på stat, kommun och ålderspensionssystemet. Det innebär att de stora skattereduktionerna, framför allt jobbskatteavdraget och skattereduktionen för hemtjänster (ROT och RUT), gör att statens skatteintäkter från hushållen blir negativa. Enligt de redovisningsprinciper som nationalräkenskaperna tillämpar måste därför en del av dessa skattereduktioner räknas av mot den kommunalskatt som hushållen betalar trots att skattereduktionerna belastar statens budget.

Genom att nationalräkenskaperna på inkomstsidan ”flyttar” en del av skattereduktionerna från staten till kommunerna så måste kommunerna kompenseras med ett fiktivt statsbidrag som är lika stort som den skattereduktion som räknas av från den kommunala skatten. Det innebär att den kommunala inkomstskatten som nationalräkenskaperna redovisar är betydligt lägre än den kommunalskatt som Skatteverket redovisar vid den årliga inkomsttaxeringen.

Kommunmoms

Kommunmomsen ökade då konsumtion av varor och tjänster sammanlagt ökade för kommuner och regioner. Fjärde kvartalet ökade momsen till primärkommuner och regioner med 2 respektive 1 miljard kronor. Totalt uppgick momsen till 17 respektive 8 miljarder kronor.

5.2.3 Hushållssektorn

Löpande transfereringar till hushållssektorn ökade med 18 miljarder kronor fjärde kvartalet och uppgick till 108 miljarder kronor. Utgifterna för 2022 uppgick till 390 miljarder kronor eller en ökning med 28 miljarder kronor mellan åren.

Hushållens ideella organisationer

Transfereringarna till hushållens ideella organisationer minskade med 1 miljard kronor fjärde kvartalet och uppgick till 9 miljarder kronor. Bidragen till arbetslöshetsersättning, som betalas till a-kassorna, redovisas som en transferering till hushållens ideella organisationer. Bidraget till a-kassorna minskade med 1 miljard kronor och blev drygt 3 miljarder kronor.

Rekordmånga lediga jobb under 2022

Trots stigande energipriser, inflation och geopolitisk oro har arbetsmarknaden varit motståndskraftig. I genomsnitt var 342 000 personer inskrivna som arbetslösa år 2022, vilket kan jämföras med ett snitt på 409 000 personer år 2021. Samtidigt har antalet lediga jobb i Platsbanken varit rekordhøgt, även om antalet minskade under hösten. I snitt publicerades 168 000 nya lediga jobb per månad, jämfört med 112 000 året innan uppger Arbetsförmedlingen.

I slutet av december var det 336 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det var en minskning med drygt 34 000 personer eller 9 procent jämfört med december 2021. Räknat som andel av den registerbaserade arbetskraften⁵ uppgick arbetslösheten för åldrarna (16-64 år) till 6,6 procent jämfört med 7,2 procent motsvarande period 2021.

Egentliga hushåll

Transfereringarna till egentliga hushåll ökade med 19 miljarder kronor under fjärde kvartalet. Totalt uppgick de till 99 miljarder kronor. För helåret 2022 uppgick utgifterna till 348 miljarder kronor en ökning med 37 miljarder kronor mellan åren.

Kompensation till hushållen för höga elpriser

Ökningen på 17 miljarder kronor avsåg transfereringar till hushållssektorn avseende det första elstödet enligt regeringsbeslut den 22 december 2022.

Elstöd

Energipriserna i Europa har till följd av den ekonomiska återhämtningen efter pandemin och därefter den ryska invasionen av Ukraina stigit till ovanligt höga nivåer. För att stödja elkunderna ekonomiskt och för att mildra effekterna av de höga elpriserna har EU infört en tillfällig möjlighet att använda kapacitetsavgifterna eller flaskhalsintäkterna för ekonomiska utbetalningar till elkunderna. Regeringen har därför aviserat fyra olika stöd

Det första stödet avser hushåll i mellersta och södra Sverige (elprisområde 3 och 4) för perioden 1 oktober 2021–30 september 2022, och omfattar cirka 4,3 miljoner hushåll. Detta stöd kommer att börja betalas ut den 20 februari 2023

Ett andra stöd avser alla hushåll i Sverige för november–december 2022, cirka 5 miljoner hushåll, håller på att tas fram. Svenska kraftnät ska senast den 30 januari 2023 ansöka hos Energimarknadsinspektionen om godkännande av detta elstöd. Efter

⁵ Beräkningen baseras på data från SCB, RAMS, (registerbaserad arbetsmarknadsstatistik). För att skapa den registerbaserade arbetskraften adderas arbetsförmedlingens uppgifter om antalet öppet arbetslösa och antalet sökande i program till antalet förvärvsarbetande i nattbefolkning.

det att Energimarknadsinspektionen har godkänt ansökan kan regeringen gå vidare med det administrativa arbetet för att elstödet ska kunna betalas ut till hushållen. Målsättningen är att utbetalningarna ska starta under våren 2023.

Ett tredje elstöd som ska utbetalas till företag och organisationer (näringsidkare och juridiska personer) håller på att tas fram. Energimarknadsinspektionen har godkänt Svenska kraftnäts ansökan och regeringen arbetar nu med stödets utformning.

Ett fjärde elstöd är stödet till elintensiva företag. Här har regeringen skickat en ansökan till Europeiska kommissionen. Anmälningsprocessen pågår fortfarande.

Pensionsmyndighetens utbetalningar till pensionärer ökade med 3 miljarder kronor jämför med fjärde kvartalet 2021. Riksdagen beslutade i juni 2022 om att höja garantipensionen och bostadstillägget. Lagändringarna trädde i kraft i augusti och resulterade i att över en miljon pensionärer fick höjd pension.

Tabell 5 Ekonomisk trygghet vid ålderdom, miljarder kronor

Typ av stöd	2021Kv4	2022 kv4	Förändring	Regelförändring
Inkomstpensionstillägg	1,5	1,5	0	Infördes under 2021.
Garantipension till ålderspension	3,5	5,7	2,2	Lagändring ger högre garantipension från och med augusti 2022.
Bostadstillägg till pensionärer	2,7	3,3	0,6	Lagändring ger högre bostadstillägg från och med augusti 2022
Efterlevandepensioner till vuxna	2,3	2,2	- 0,1	Under avveckling
Äldreförsörjningsstöd	0,3	0,3	0	inga

Föräldraförsäkring minskade

Utgifterna för anslagsposterna *Graviditetspenning* och *Tillfälligt föräldrapenning* minskade sammanlagd med 0,8 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Hög smittspridning av covid-19 under slutet av 2021 medförde att fler dagar togs ut inom tillfällig föräldrapenning under fjärde kvartalet 2021 jämfört med fjärde kvartalet 2022. Även utgifterna för Graviditetspenning under 2021 var högre på grund av att fler gravida ansökte för längre perioder på grund av covid-19. Gravida klassificerades som riskgrupp för covid-19

Sjukpenninggrundande inkomst höjdes från första januari 2022

Utgifterna från anslaget *Sjukpenning och rehabilitering* ökade med 0,9 miljarder kronor under fjärde kvartalet. Ökningen förklarades av att inkomsttaket för sjukpenninggrundande inkomst har höjts från 8 till 10 basbelopp från och med 1 januari 2022 samt av tidigare regeländringar kring bedömningen vid dag 180 som gör att beståndet ökade.

Bidrag till arbetslöshetsersättning minskade

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd minskade med 0,5 miljarder kronor jämför med motsvarande kvartal föregående år. Utgifterna blev lägre på grund av minskad arbetslöshet.

Stöd till *Aktivitets- och sjukersättning* ökade med 0,4 miljarder kronor. Det förklaras framförallt av att garantinivån och prisbasbeloppet har höjts.

Studiemedel minskade

Utbetalda studiebidrag minskade under fjärde kvartalet med 0,4 miljarder kronor och uppgick till 4 miljarder kronor. Det berodde på att studiemedlets inkomstprövning återinfördes från och med 1 juli 2022 efter att ha varit tillfälligt avskaffad på grund av pandemin. Det har medfört att antalet studerande med studiemedel och studiestartsstöd blivit betydligt färre än motsvarande period föregående år. För anslagsposten *Studiebidrag, komplettering grundskole- eller gymnasienivå 20-24 år* kan minskningen med 0,1 miljarder kronor även förklaras av att ett stort antal flyktingbarn som kom till Sverige hösten 2015 inte längre erhåller detta bidrag.

Lönegarantiersättning fortsätter att öka

För kvartal 4 och på helår ökade antal konkurser som medförde att utbetalningar från anslaget *Bidrag till lönegarantiersättning* ökade med 0,3 miljarder kronor respektive 0,4 miljarder kronor. Däremot minskade utgifterna för bostadsbidrag för kvartal 4 och helår med 0,4 miljarder kronor respektive 1 miljard kronor. Antal mottagare av bostadsbidrag har minskat och även medelersättningen har sjunkit.

5.2.4 Ålderspensionssystemet

Fjärde kvartalet ökade den allmänna pensionsavgiften med 2 miljarder kronor till 37 miljarder kronor. Statliga ålderspensionsavgifter till ålderspensionssystemet ökade med 0,2 miljarder kronor och uppgick till 7 miljarder kronor.

Fördjupning: Ålderspensionssystemet

Under utgiftspunkten ålderspensionssystemet redovisas statliga ålderspensionsavgifter för inkomstpensionssystemet, den allmänna pensionsavgiften och Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag. Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag är en transferering till socialförsäkringssektorn och ingår här från och med myndighetens bildande 2010.

5.2.5 Subventioner

Subventioner avser bidrag till kommuner, regioner och staten avseende arbetsmarknadsstöd. Bidragen redovisas som lönebidrag från Arbetsförmedlingen eller som nedsättningar på skattekonto från Skatteverket avseende höga sjuklönekostnader, nystartsjobb eller yrkesintroduktionsstöd. Totalt minskade subventionerna med 0,9 miljarder kronor. För kommuner minskade dessa med 0,8 miljarder kronor. Regionerna redovisade en minskning på 0,1 miljarder kronor medan Staten var närmast oförändrad jämfört med fjärde kvartalet. För helåret 2022 minskade subventionerna med 2 miljarder kronor och uppgick till 9 miljarder kronor.

5.3 Kapitaltransfereringar inom Sverige

Kapitaltransfereringar inom Sverige uppgick fjärde kvartalet till 10 miljarder kronor vilket var 3 miljarder kronor högre än motsvarande kvartal 2021. För helåret 2022 uppgick dessa transfereringar till 24 miljarder kronor, en ökning med 7 miljarder kronor jämfört med 2021. Ökningen under 2022 förklaras till stor del av att kapitaltransfereringarna till företagssektorn ökade under 2022. Kapitaltransfereringar till statliga ideella organisationer, kommunala- och hushållssektorn var närmast oförändrade jämfört med 2021.

Kapitaltransfereringarna till företagssektorn och den kommunala sektorn ökade under kvartalet, till företagssektorn med 2 miljarder kronor och till den kommunala sektorn med 0,3 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021.

Ökningen av bidrag till företagssektorn förklarades främst av att Boverket ökat utbetalningarna under anslaget *Investeringsstöd för samordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* med 1,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021.

Ökning av bidrag till kommunala bolag förklaras av att Boverket ökat utbetalningarna under anslaget *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* med 0,4 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021. Trafikverket ökade

utbetalningarna under anslaget *Utveckling av statens transportinfrastruktur* med 0,5 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021.

Ökningen av bidrag till den kommunala sektorn förklarades av att Trafikverket ökat utbetalningarna till primärkommuner under anslaget *Utveckling av statens transportinfrastruktur* med 0,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ökade utbetalningarna under anslaget *Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor* med 0,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021.

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.